

SŁOWA – RZECZY – GLOBALNOŚĆ (Wrocław, 18 października 2013)

Leszek Kopciuch

---

18 października 2013 w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się kolejna konferencja naukowa poświęcona zagadnieniom związanym z procesami globalizacyjnymi. Konferencje z tego cyklu są już od kilku lat organizowane w Uniwersytecie Wrocławskim przez Instytut Kulturoznawstwa, Instytut Historyczny oraz redakcję czasopisma internetowego „Kultura–Historia–Globalizacja”. Konferencje mają charakter multi- i interdyscyplinarny, gromadząc co roku badaczy reprezentujących różne dyscypliny nauki, takie m.in. jak: historia, kulturoznawstwo, antropologia, socjologia, politologia, ekonomia, filozofia, historia sztuki, literaturoznawstwo, pedagogika.

Tegoroczna, szósta już edycja konferencji dotyczyła w szczególności pojęciowych i terminologicznych rozróżnień, jakie się faktycznie czyni i jakie powinno się czynić w dziedzinie globalizacji. Temat przewodni konferencji został sformułowany jako „Słowa – rzeczy – globalność”. W skład komitetu naukowego konferencji weszli: prof. dr hab. Bogdan Rok; dr hab. Stefan Bednarek, prof. UWrocław.; dr hab. Jan Michał Burdukiewicz, prof. UWrocław. Z kolei w skład komitetu organizacyjnego konferencji weszli: dr hab. Andrzej Nobis, prof. UWrocław (Instytut Kulturoznawstwa); dr Piotr Badyna (Instytut Historyczny) oraz dr Piotr Jakub Fereński (Instytut Historyczny).

Zgodnie z przyjętą na konferencjach z tego cyklu konwencją, autorzy zakwalifikowanych wystąpień, nie wygłaszali „klasycznych” konferencyjnych referatów. Teksty ich wystąpień organizatorzy udostępnili wszystkim uczestnikom kilka tygodni przed konferencją. Tym sposobem, obrady konferencyjne mogły zostać sprowadzone do dyskusji nad zgłoszonymi wystąpieniami. Trudno nie doceniać tego typu organizacyjnej konwencji. I to nie tylko dlatego, że zwykle uczestnicy konferencji z „klasycznymi” referatami narzekają na brak czasu na dyskusję, lecz również dlatego, że wcześniejsze udostępnienie tekstów referatów umożliwiło

bardziej gruntowne zapoznanie się ich tezami i argumentami. Pozwoliło to wszystkim uczestnikom dyskusji przygotować zarówno własne uporządkowane stanowiska w odniesieniu do analizowanych w referatach kwestii, jak i sformułować wiele istotnych pytań do prelegentów oraz argumentów, zarówno afirmatywnych, jak i krytycznych.

W ramach obrad dyskusjom poddane były następujące wystąpienia: Monika Banaś, *Transgresja i dyfuzja – czyli o tym dlaczego nauki społeczne i humanistyczne sięgają do terminologii nauk przyrodniczych*; Franciszek Czech, *Status studiów globalnych i przemiany nauk społecznych*; Tomasz Dywan, „Kontrreformacja” – reforma katolicka – „konfesjonalizacja”. *Konceptualizacja pojęć w obrębie badań nad wczesnonowożytnym katolicyzmem w ujęciu globalnym*; Piotr Jakub Fereński, Barbara Kwaśny, *O (nie)niewinności pojęć. Gentryfikacja w dyskursie o procesach globalnych i jej ideologiczne konteksty*; Łukasz Fijałkowski, „Akt mowy” i „język bezpieczeństwa” a konstruowanie globalnych zagrożeń (*dyskursywne podejście do bezpieczeństwa*); Karolina Golinowska, *Oblicza etniczności w dobie globalizacji*; Katarzyna Jasikowska, *Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa; historia idei i wybrane współczesne problemy*; Magdalena Kamińska, »My paczymy globalnie«. *Wykorzystanie kategorii lokalności, globalności i uniwersalności w kulturoznawczych badaniach nad Internetem*; Leszek Kopciuch, *Ogólność i uniwersalność w globalizacji*; Tadeusz Mincer, *Na ile globalna jest edukacja globalna?*; Adam Nobis, *O świecie w różnych językach: dawniej i dziś*; Dorota Płuchowska, *Koncepcja społeczeństwa światowego w ujęciu socjologicznej teorii systemów*; Magdalena Ratajczyk, *Podróż ku międzykulturowości*; Paweł Rutkiewicz, *Globalizacja i postmodernizm. O zasadności i bezzasadności zamiennego stosowani terminów*; Jan Urbaniak, „»... i wolność nie mieszka już w Polsce”«. *Naliza terminologii dotyczącej Polski w XVIII-wiecznej niderlandzkiej prasie spektaktorowej*; Lech Zdybel, *Teorie spiskowe jako fenomen globalny: analiza krytyczna i metakrytyczna*.

Zarówno przygotowane na konferencję teksty, jak i przeprowadzone w jej trakcie rozmowy i dyskusje – „oficjalne” i kularowe – pokazały całe bogactwo i złożoność problematyki globalizacyjnej. I to w co najmniej w dwóch możliwych znaczeniach. Po pierwsze, jest to złożoność występująca w samej materii globalizacji, ujawniająca się najpierw w mnogości kontekstów i dziedzin, w jakich rozrywają się procesy globalizacji (od rodzimych etnicznych kultur, poprzez politykę bezpieczeństwa, strategie edukacyjne, fenomeny występujące w literaturze i sztuce, do strategii społeczno-politycznych). Po drugie, to bogactwo i złożoność pokazały się w wielości i różnorodności języków używanych do opisu i badań globalizacji, różnych i odrębnych zarówno ze względu na odmienną poszczególnych podlegających globalizacji dziedzin, jak i ze względu na odmienną teoretycznych kon-

---

L. KOPCIUCH: SŁOWA – RZECZY – GLOBALNOŚĆ

---

wencji, przyjmowanych jako preferowana podstawa metodologiczna (od ujęć klasycznych do postmodernistycznych).

Pełne teksty wszystkich wystąpień, przygotowane jako artykuły naukowe, zostaną opublikowane w drugim tegorocznym numerze specjalistycznego pisma poświęconego w szczególności procesom globalizacyjnym – „Kultura–Historia–Globalizacja” (www.khg.uni.wroc.pl), który ukaże się do końca tego roku. We wcześniejszych numerach tego czasopisma można także znaleźć teksty przygotowywane przez uczestników poprzednich edycji konferencji. Kolejna konferencja poświęcona globalizacji – jak zapowiedzieli organizatorzy – odbędzie się we Wrocławiu w październiku przyszłego roku.

LESZEK KOPCIUCH, habilitated doctor, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland.
E-mail: leszekkopciuch@poczta.umcs.lublin.pl

